

Ruženec ako duchovná zbraň každej katolíčky a katolíka nielen pre víťazné ťaženie za pokoj vo svete

Dňa 19. októbra 2025 sa vo Vatikáne uskutoční kanonizácia blahoslaveného Bartola Longa TOSD, KGCHS (1841-1926), príkladu veľkého obrátenia, ktorý následne svätým ružencom a neúnavnou charitatívnou činnosťou obrátil k Bohu celé údolie talianskych Pompejí. Na počesť tohto veľkého ružencového svätca, a na základe toho, že október je mesiacom svätého ruženca, vznikol tento článok, ktorý má za úlohu podporiť každodennú modlitbu svätého ruženca najmä za pokoj vo svete. Článok pojednáva o histórii ruženca, čo ruženec v skutočnosti predstavuje, ako sa má správne modliť, aká je jeho duchovná sila a aký návod nám Panna Mária dala, aby sme jeho modlitbou dosiahli pokoj vo svete.

Úvod

Pápež Lev XIV. nás vyzýva, aby sme sa modlili ruženec každý deň v mesiaci október 2025 za pokoj vo svete osobne, v rodinách alebo v cirkevných spoločenstvách. Toto pozvanie je veľmi múdre, lebo ten, kto sa začne úpenlivo a správne modliť ruženec každý deň celý mesiac, ho už nikdy viac nepustí z rúk! Pápež Lev XIV. tiež poukazuje, že ruženec nie je iba obyčajnou pobožnosťou, ale vyslovenou duchovnou zbraňou. Z toho dôvodu bude mať tento článok za úlohu, aby vás stručne oboznámil s históriou ruženca a jeho obrovskou duchovnou silou v prípade, že sa správne modlí. Poďme sa teda pozrieť, akú duchovnú zbraň nám zverila do rúk Panna Mária, Kráľovná posvätného ruženca.

Stručná história ruženca

Už od tretieho storočia sa púštni otcovia modlili 150 žalmov Starého zákona. Keďže veľké množstvo mníchov nevedelo v tej dobe čítať, bolo možné sa namiesto 150 žalmov pomodliť 150 otčenášov. V 12. storočí, keď nastala prvá veľká vlna Mariánskej úcty, podporovanej najmä rádom cisterciánov, bola modlitba 150 otčenášov zmenená na 150 zdravasov. Takto vznikol tzv. **Mariánsky žaltár**.

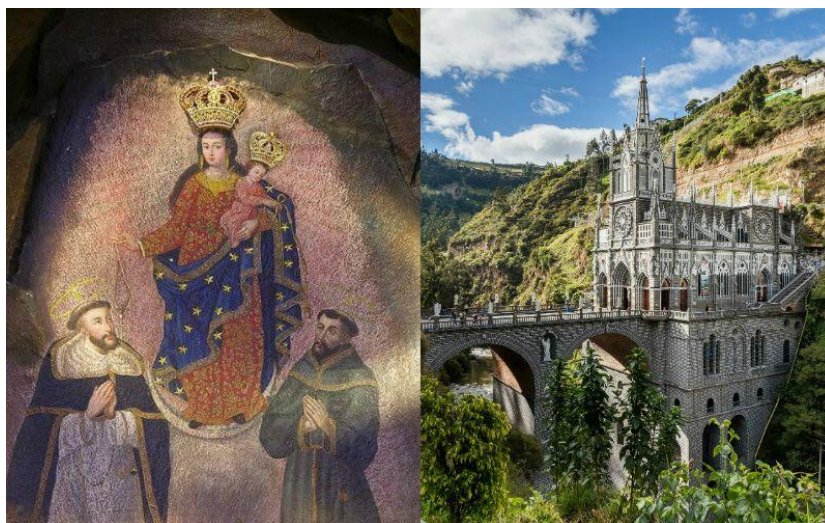
Púštni otcovia používali na počítanie žalmov 150 malých kamienkov, ktoré nosili vo vrecúšku, čo bolo dosť nepraktické. Z toho dôvodu bolo 150 malých kamienkov/zrniek zavesených na šnútku, známych ako Paternoster, ktorý sa neskôr používal aj k modlitbe Mariánskeho žaltáru. Ruženec, ako ho poznáme dnes, v podobe 50 zrníek zdravasov rozdelený modlitbou Otče náš, bol upravovaný najmä rádom kartuziánov v 14. a 15. storočí. Názov **ruženec** pochádza od rádu františkánov z 15. storočia, kde každým otčenášom a zdravasom, akoby **pletieme korunu, alebo veniec z ruží pre Pannu Máriu**.

Podľa legendy, ktorá sa stala pápežskou tradíciou a bola potvrdená niekoľkými mariánskymi zjaveniami, najmä v kolumbijskom Las Lajas v roku 1754 (*obr. 1*), bol daný ruženec, teda spôsob, akým sa má správne modliť, priamo Pannou Máriou zakladateľovi Rádu kazateľov (dominikánov), sv. Dominikovi Guzmánovi, OP (1170-1221). V 13. storočí sa vo Francúzsku, kde sv. Dominik pôsobil, začala šíriť nebezpečná heréza, ktorej sv. Domik napriek nesmiernej výrečnosti nedokázal zabrániť. Bola to sekta Albigéncov, ktorí hlásali, že iba duch môže byť čistý a telo je vždy hriešne. Týmto popierali, že by sa Ježiš Kristus ako Boh mohol vteliť do hriešneho ľudského tela a mohol sa stať človekom. Na základe toho boli popierané všetky tajomstvá katolíckej viery, ako vtelenie, utrpenie a slávne vzkriesenie nášho pána Ježiša Krista. Sv. Dominik sa preto vo veľkom smútku utiahol do lesov neďaleko Toulouse a tri dni sa úpenlivo modlil a činil pokánie, aby dokázal premôcť túto herézu. Po troch dňoch sa mu zjavila **Panna Mária**, ktorá mu povedala: „**Káž môj žaltár.**“ (aké aktuálne aj v dnešných časoch, kde je stále potrebné kresťanov evanjelizovať

a privádzať k modlitbe svätého ruženca), dala mu celkovo 15 tajomstiev: 5 tajomstiev vtelenia (radosný ruženec), 5 tajomstiev utrpenia (bolestný ruženec) a 5 tajomstiev vzkriesenia (slávnostný ruženec) nášho Pána Ježiša Krista, nad ktorými sa počas modlitby malo rozjímať. Ruženec mal teda slúžiť na meditáciu a evanjelizáciu, čím bol sv. Dominik dobre vyzbrojený a schopný poraziť herézu Albigéncov.*

V druhej polovici 15. storočia dosiahol veľké rozšírenie ruženca ďalší dominikán, blahoslavený Alan De la Roche, OP (1428-1475), ktorý bol zakladateľom ružencových bratstiev v Európe. Prvé ružencové bratstvo v nemeckom Kolíne bolo cirkvou oficiálne schválené na deň jeho smrti, 8. septembra 1475, na sviatok narodenia Panny Márie.

Ruženec bol ako modlitba oficiálne definovaný veľkým ružencovým pápežom, sv. Piom V. (1504-1572), pápežskou bulou *Consueverunt Romani Pontifices*, ktorú vydal roku 1569. Posledná zmena v ruženci bola uskutočnená pápežom sv. Jánom Pavlom II. (1920-2005), ktorý nám v apoštolskom liste *Rosarium Virginis Mariae* z roku 2002 predstavil 5 tajomstiev z verejného účinkovania Pána, známych ako ruženec svetla.

Obr. 1: Basílica Minor s obrazom v skale po zjavení Panny Márie zo skál v kolumbijskom Las Lajas (1754), ktorý potvrdzuje, že Panna Mária dala ruženec sv. Dominikovi a že dominikáni a františkáni boli prví, ktorí sa postarali o jeho rozšírenie. Zvláštnosťou obrazu je, že je vytvorený v skale do hĺbky až 1 metra, čo potvrdzuje jeho nadprirodzený pôvod. (zdroj: wikipedia.org)

Ruženec ako duchovná zbraň

Podobne ako pápež Lev XIV. sa o ruženci vyjadrilo množstvo svätých. Nazývali ho prak Dávida proti Goliášovi (lebo presne na tomto princípe aj funguje, keď malí a bezvýznamní modlitbou víťazia nad silnými a pyšnými), duchovná atómová bomba alebo samopal, ale asi najviac rozšírené prirovnanie pre ruženec je **duchovný meč Panny Márie**. Ruženec je od nepamäti časťou habitu dominikánov a františkánov, pripnutý na ľavej strane opasku, symbolizujúci duchovný meč, ktorý môže byť vytiahnutý z pošvy a pripravený do duchovného boja kedykoľvek by to bolo potrebné.

Sv. Páter Pio, OFM Cap (1887-1968), ktorý sa zvykol modlievať 30 až 40 ružencov denne, nazýva ruženec duchovnou zbraňou pre dnešné časy. Do našich srdc by sa mali zapísať najmä jeho nasledovné slová: „**Kresťan bez ruženca je ako vojak bez zbraní!**“. Preto každá kresťanka a každý kresťan by mal byť v dnešnej ťažkej dobe vyzbrojený touto mocnou duchovnou zbraňou!

Pozvanie Panny Márie k modlitbe ruženca

Panna Mária nás pozýva počas mnohých zjavení k modlitbe ruženca a k pokániu. Je známe, ako sa Panna Mária modlila ruženec so sv. Bernadettou v Lurdoch (1858). Najznámejšie zjavenia Panny Márie spojené s ružencom boli vo Fatime v roku 1917 a v japonskej Akite v roku 1973. Panna Mária nás vyzývala k modlitbe ruženca aj na Slovensku v Litmanovej (1990) a od roku 1981 sa zjavuje v Medjugori ako Gospa, naša duchovná matka a Kráľovná pokoja, ktorá nás pozýva k modlitbe ruženca (a pôstu) za pokoj vo svete. Najznámejším výrokom Panny Márie, ako dosiahnuť pokoj vo svete, je z prvého fatimského zjavenia 13. mája 1917: **„Modlite sa ruženec každý deň, aby ste vyprosili svetu mier a koniec vojny.“** Toto je recept, ktorého by sme sa všetci kresťania mali držať, aby sme dokázali vyprosiť svetu mier, pokoj a ukončenie mnohých vojnových konfliktov!

Ružencové víťazstvá vo svete

Sila modlitby ruženca bola potvrdená vo svete mnohokrát. Prvý raz ešte za čias sv. Dominika, keď bola aj vojensky porazená sekta Albigéncov pri francúzskom meste Muret v roku 1213. Katolícke vojská mali iba 1.500 vojakov, pričom Albigénci mali armádu pozostávajúcu z 30.000 mužov. Napriek tomu dokázali katolíci po úpenlivej modlitbe svätého ruženca zvíťaziť.

Modlitba svätého ruženca dokáže vojnu buď vyhrať, alebo jej celkovo zabrániť. Najpamätnejšie ružencové víťazstvo sa datuje na **7. októbra 1571 pri námornej bitke o Lepanto** (Grécko). Osmanská ríša videla rozbroje v katolíckej cirkvi, ktoré vyústili do reformácie a vzniku evanjelickej cirkvi. Takto rozdelená a oslabená katolícka cirkev a s ňou aj celá Európa sa zdali byť ľahkou korisťou pre výbojných Turkov, ktorí postavili armádu 100.000 výborne vycvičených bojovníkov pre námorne bitky s jasným cieľom – dobyť Rím a Vatikán. Pápež sv. Pius V. dokázal zvolať tzv. Svätú ligu, ktorá mala iba okolo 70.000 nie veľmi dobre vycvičených mužov. Večer pred slávnou bitkou zvolal pápež v Ríme katolíkov k modlitbe ruženca za víťazstvo a aj všetci katolícki vojaci sa modlili ruženec na bojových lodiach. Deň potom boli turecké vojská rozdrvené tak, že sa z tejto porážky na mori už nikdy v histórii nedokázali spamätať. Na počesť tohto víťazstva ustanovil na **7. októbra** pápež sv. Pius V. (obr.2) sviatok Panny Márie víťaznej, dnes známy ako **sviatok Panny Márie ružencovej**.

Obr.2: Sv. Pápež Pius V. sa pomocou vízie dozvedá o víťazstve kresťanských vojsk nad Turkami v námornej bitke o Lepanto; obraz od Lazzara Baldiho, Pavia, Taliansko (1673). (zdroj: wikipedia.org)

Ako zabrániť vojnovým konfliktom, alebo ako sa zbaviť diktátorských režimov pomocou modlitby svätého ruženca bolo ukázané napríklad počas tzv. filipínskej ružencovej revolúcie v roku 1986, kde sa dva milióny ľudí modlilo ruženec pred odistenými zbraňami armády, čo prinútilo diktátora Ferdinanda Macrosa opustiť krajinu.

Ružencové víťazstvá v Rakúsku

Obrovské ružencové víťazstvá boli dosiahnuté v krajine, ktorá je podobne ako Slovensko, zasvätená Panne Márii, v Rakúsku. Je pozoruhodné, že pri oboch víťazstvách zohrali kľúčovú úlohu Česi a Slováci.

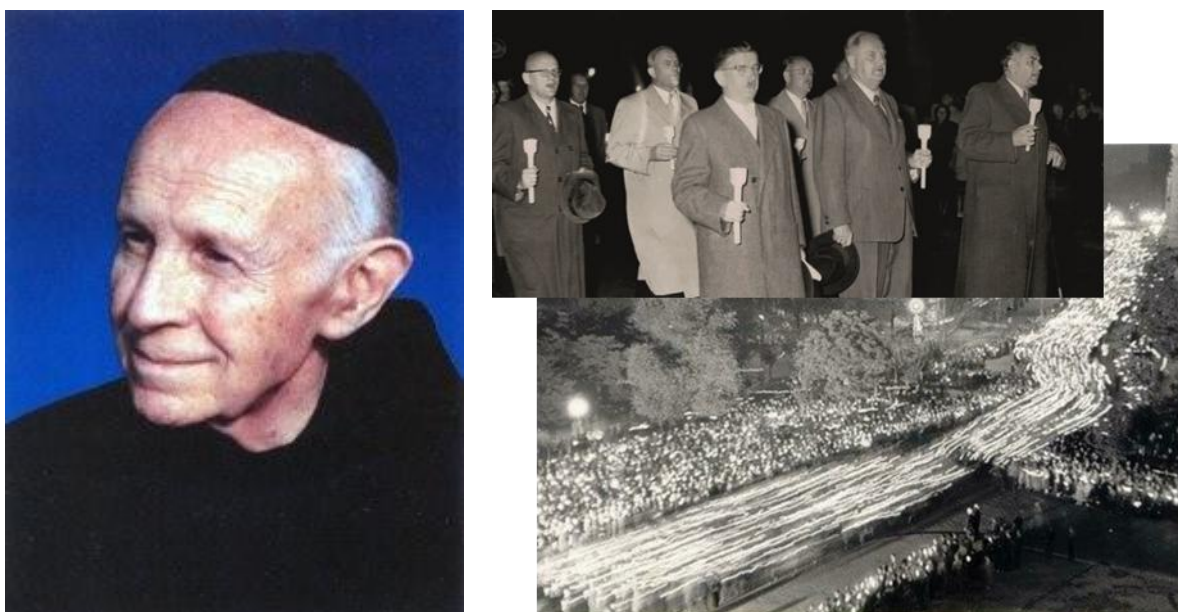
Prvé veľké ružencové víťazstvo bolo vybojované pri Viedni v roku 1683. Osmanská ríša sa opäť pokúšala dobyť Európu, tentoraz po súši. Do veľkej miery zabudnutý hrdina tohto víťazstva, arcibiskup Juraj Pohronec-Slepičiansky (1595-1685), Slovák, ostihomský arcibiskup a primas Uhorska, ktorý bol istý čas diplomatom v Osmanskej ríši, spozoroval prípravu Turkov na dobytie Viedne. Odsľúžil omšu pre cisárske vojská na mieste dnešnej Petržalky a rozdal vojakom 100.000 medailí sedembolestnej Panny Márie. Viedenčanom daroval vyše 400.000 zlatých zo svojho majetku, aby sa nevzdali a čakali na posili. Sám viedol vyjednávanie s poľským kráľom Jánom III. Sobieskim (1629-1696), ktorý toho času nebol veľkým priateľom monarchie a spolupracoval skôr s Francúzmi a Turkami. Napriek tomu ho dokázal presvedčiť, aby pomohol monarchii zvíťaziť v tomto boji. Poľský kráľ sa postavil na čelo armády husárov po modlitbe ruženca svojho spovedníka, sv. Stanislava Papczyńskiego, MIC (1631-1701), ktorému sa Panna Mária zjavila a zaručila víťazstvo. Ako tento boj pri Viedni dopadol, je všeobecne známe. Deň 12. septembra 1683 znamenal pre Osmanskú ríšu veľkú prehru a pomalý koniec nadvlády nad Európou (obr.3). Keďže toto víťazstvo bolo dosiahnuté na príhovor Panny Márie a po modlitbe svätého ruženca, ustanovil na jej počesť blahoslavený pápež Innocent XI. (1611-1689) **12. september za sviatok Najsvätejšieho mena Panny Márie**, pričom meniny Márie slávia v tento deň dodnes. Arcibiskup Pohronec-Slepičiansky bol cisárom Leopoldom I. (1640-1705) za pomoc pri obrane Viedne ocenený titulom „Záchranca Viedne“ a je na počesť víťazstva pochovaný v rakúskom Mariazell.

Obr.3: Arcibiskup Juraj Pohronec-Slepičiansky (vľavo) a kráľ Ján III. Sobieski po víťazstve vo Viedni na obraze od Jana Matejka z 19. storočia (vpravo), Vatikánske múzeum. (zdroj: wikipedia.org)

Na druhom veľkom ružencovom víťazstve v Rakúsku sa podieľal reholný kňaz, ktorého otec bol Čech a matka Rakušanka, františkán, služobník Boží, otec Petrus (Otto) Pavlíček, OFM (1902-

1982). Rakúsko bolo po druhej svetovej vojne rozdelené medzi víťazné mocnosti, pričom veľká časť Rakúska vrátane Viedne pripadla Rusku. To sa nechcelo Rakúsku za žiadnu cenu vzdať. Otec Pavlíček podnikol púť do Mariazellu za poďakovanie, že prežil väznenie počas druhej svetovej vojny. Počas tejto púte začul vnútorný hlas, ktorý mu povedal „**Urob, ako ti poviem, modli sa každý deň ruženec a bude mier.**“. Otec Pavlíček si spomenul na prislúbenia Panny Márie z Fatimy a o rok neskôr založil modlitbovú iniciatívu tzv. „kajúcu ružencovú kruciátu za pokoj vo svete“, kde sa každodenne modlil ruženec a činilo sa pokánie za oslobodenie Rakúska. Navyše poriadal vždy v septembri medzi rokmi 1950-1955 mariánske procesie spojené s modlitbou ruženca, ktorých sa na viedenskom „Ringu“ zúčastnilo viac než 500.000 ľudí vrátane vtedajšej politickej špičky (obr.4). To viedlo k tomu, že Rusko nakoniec podpísalo odsun svojich vojsk 15. mája 1955, ktorý bol ešte toho istého roku aj uskutočnený. Takéto správanie Ruska bolo veľmi nečakané, najmä keď si spomenieme na nie tak mierumilovné udalosti z Maďarska v roku 1956 a potom aj z Československa v roku 1968.

Obr.4: Otec Petrus Pavlíček (vľavo) a mariánske procesie spojené s modlitbou svätého ruženca na viedenskom „Ringu“, ktorých sa v septembri 1950-1955 zúčastňovalo 500.000 veriacich vrátane vtedajších politických špičiek, čo viedlo k oslobodeniu Rakúska od ruskej okupácie v roku 1955 (vpravo). (zdroj: wikipedia.org)

Duchovná sila svätého ruženca

Pápež Leo XIV. prirovnáva modlitbu ruženca k zasvieteniu svetla do tmy a presne na takom princípe aj funguje. Je to v katolíckej cirkvi, ak neberieme do úvahy silu svätej omše, **najmocnejšia modlitba** vôbec, na základe ktorej môžeme skrze Pannu Máriu vyprosiť mnoho milostí. Má veľký účinok, keď sa modlí individuálne a ešte oveľa väčší, keď sa modlí v skupine. Mnoho zasvätených osôb zistilo, že takýto spôsob modlitby nemá iba obyčajný lineárny priebeh, teda že sa s každým ďalším modliacim sila modlitby zvýši o rovnakú hodnotu, ale radikálne stúpa, akoby sme ako jednotlivci zapli do tmy malé vreckové baterky a v skupine odrazu začneme jeden obrovský spoločný svetelný reflektor. Sila ruženca je enormná, aj keď sa modlí v malých skupinách. **Preto je veľmi vhodné, aby sa svätý ruženec každodenne modlil aj v našich rodinách.**

Na začiatok nie je potrebné modliť sa hneď celý ruženec. To môže viesť k prehnanému počiatočnému entuziazmu, rýchlemu vyhoreniu a tým úplnému opusteniu tejto krásnej modlitby. Na začiatok preto stačí modlitba jedného desiatku, čo predstavuje iba nejakých 5-8 minút, ktoré

darujeme Panne Márii. Je podstatné, že sme sa modliť ruženec začali. Ak budeme chcieť a budeme vytrvalí, môžeme neskôr počet odmodlených desiatkov za deň postupne zvyšovať, aby sme naplnili požiadavku Panny Márie k fatimským deťom, pomodliť sa za pokoj vo svete jeden celý ruženec denne.

Ako sa ruženec správne modliť

Modlitba ruženca by sa nemala modliť iba ako nejaké plytké opakovanie naučených formuliek, od čoho nás vystríha aj Pán Ježiš, keď nám dal modlitbu Otče náš (Mt 6:7). Opakovanie modlitby Zdravas Mária by malo slúžiť ako **prostriedok na meditáciu jednotlivých tajomstiev vtelenia, verejného pôsobenia, utrpenia a zmŕtvychvstania nášho pána Ježiša Krista**. Ako napísal sv. pápež Ján Pavol II., týmto spôsobom rozjímame skrze oči Panny Márie o Ježišovej tvári. Takáto meditácia a **modlitba by mala vychádzať úprimne a priamo zo srdca, aby dosiahla čo najväčší účinok a neraz priniesla aj Boží dar vo forme zázraku**.

Môžeme vidieť, že **ruženec predstavuje meditačnú modlitbu, ktorú máme v tradícii katolíckej cirkvi**, pričom bolo vedecky potvrdené, že má blahodárny účinok na psychiku a na naše zdravie (viď dva vedecké články z tohto roku na túto tému v časopise Journal of Religion and Health). Preto sa vôbec netreba utiekať k meditačným technikám najmä východných náboženstiev a filozofických smerov, ktoré sa snažia pomaly, ale veľmi úspešne infiltrovať do našej západnej kultúry. Je všeobecne známe, že tieto meditačné techniky sú veľmi nebezpečné pre každého a ešte viac pre katolíkov, keďže pri nich nie je jasné ku akej „vesmírnej“ energii sa vlastne pripájame. Namiesto východných meditačných techník, ktoré sa snažia o „vyprázdnenie mysle“ a falošný pokoj, by **naša myseľ mala byť naplnená Duchom Svätým, pričom Panne Márii modlitbou pomáhame, tak ako bolo Bohom ustanovené, k naplneniu Jeho vôle**.

Záver

V článku bolo poukázané akým darom z nebies svätý ruženec pre nás je a akú duchovnú silu má na vyprosenie milostí od Najsvätejšej Trojice skrze Pannu Máriu, v tomto prípade najmä za pokoj vo svete. Popri dosiahnutí milostí za naše prosby a za pokoj vo svete má ruženec blahodárny účinok na našu psychiku a zdravie, zvyšuje úroveň všetkých našich cností a má tiež silu obracať tých najväčších hriešnikov a heretikov k cnostnému životu a pokániu. **Preto sa ruženec vrúcne modlime každý deň, aby to svetlo, ktoré začneme v mesiaci október svietilo ďalej a neprestajne po celý náš život**. K tomu nech nám pomáha mocný príhovor preblahoslavenej Panny Márie a nového ružencového svätca, sv. Bartola Longa.

Panna Mária, Kráľovná posvätného ruženca a sv. Bartolo Longo, orodujte za nás!

doc. Dr. Ing. Daniel Križan, DrSc.

Rytiersky Rád Božieho Hrobu Jeruzalemského

Linz, Rakúsko

Recenzia: o. Dr. Peter Prochác, Gallspach, Rakúsko

* *História svätého ruženca je v tomto článku spracovaná podľa otca Donalda H. Callowaya, MIC, veľkého zástancu pápežskej tradície a teda toho, že svätý ruženec je viac darom od Boha, ako len čisto ľudským výtvorom. Ako alternatívu si môžete prečítať históriu ruženca publikovanú Dominikánskym Mariánskym Centrom v Košiciach: [História ruženca - DMC](#)*